

L'Aiguat de Sant Lluc

Admetem col·laboració de tothom però no volem anuncis ni esqueles mortuòries

Periòdic quinzenal satíric, polític, humorístic, de la Conca de Barbarà

Redacció: Carretera, 49 - Vilavert

Els originals no's tornen. Si no agraden se vendran a pes de paper al preu del dia

Director Propietari: Ignasi de Llorens Mauri

Any I

Núm. 2

Vilavert 19 Setembre 1931

Número solt 0'15 ptes.

Any 4'00 "

L'ambició trontolla el cervell. L'home sense fre el cervell mata i el qui no posa fre a les passions mor.

IGNASI de LLORENS

“Aiguats”

No volem encetar el nostre meló literari. Ans que tot tenim que complir amb un deure d'agraïment als nostres conciutadans i demés conquesos pel acolliment en que haveu rebut el primer número de L'AIGUAT DE SANT LLUC.

El nostre optimisme s'ha confirmat entusiàsticament, hem fet entrada triomfal en els pobles com un Diumenge de Rams, seguirem el nostre camí fins a la Pasqua de Ressurrecció, incloent-hi la Pasqua Granada.

No hem tingut la temença del feble que vol un Protector mal sigui perquè aquest el dugui a vendre.

La fe i la passió han conjugat en nosaltres mateixos i no som, per ara, representants de poders antagònics — d'un mateix i sobirà senyor que és el poble —.

Hem posat el triomf del seny i d'una voluntat, si voleu, al servei del patriotisme rural.

I la resposta dels pobles a la nostra crida ens dóna alè per emprendre volada periodística i ens confirmarà en definitiva que amb esperit liberat i amb afany de justícia també es poden resoldre els conflictes interns dels pobles i no agafar el viratge sota l'ombra d'una autoritat agrària i beatífica purament normal i en vistes a la llei de fugues.

No podem evitar la força del mosaic d'unes crítiques però no tenim que oblidar tampoc que el nostre gest serè i enèrgic forma part avui en el món periodístic català sense altra pretenció que cercar uns moments tonificants a les angúnies de la nostra ànima.

Conmoguts diem a tots: Mercès, moltes mercès.

ECONOMIA AGRARIA

11

Aquesta difusió que ha estat afavorida per la facilitat creixent de les relacions internacionals i la millora dels transports que tan han influït en la vida de la humanitat.

Això ho denominariem sintèticament el concepte democràtic de la Societat moderna. No intentem ara definir amb massa exactitud, perquè trobaríem dificultats pels molts diferents matisos de les opinions.

Diguem sols que és la constitució d'un sistema polític acceptat per tothom sota diferents formes en qual el poder, més o menys efectivament, l'autoritat correspon a la massa del poble. Quan el moviment per la implantació d'aquest sistema es produí en la forma de les revolucions anglesa i francesa ja semblà que devia convulsionar el món.

Mes ¿que representen les transformacions de lla-

vors amb les que es produeixen ara?

L'espasme present s'ha estès a la Xina, a l'Índia, Austràlia, l'Amèrica del Sur, a les parts més remotes del planeta, transformant l'equilibri econòmic de la present civilització.

Arriba per tot hi ho afecta tot i s'en ressenten França, Anglaterra, Alemanya, els Estats Units, totes aquelles nacions que semblava que tenien una política i una economia més segures.

Tot-hom espera lealment: espera que les coses s'arreglin per elles mateixes i s'arreglin bé. I per elles mateixes les coses se complicaran més cada dia. Es necessiten en aquestes hores gravíssimes, personalitats que no tinguin la petita vanitat de figurar en política, sinó la gran ambició de dir la veritat al poble, per severa que sigui i guiar-lo generosament en cerca d'un camí que ens pugui portar a la resolució d'aquests fonamentals problemes.

Es difonen les idees, es tramet el diner, però l'home s'arrapa encara a la seva terra. La irregularitat de la distribució humana, la desproporció entre el valor home i el valor capital en diversos llocs del món, tan que mentres en alguns indrets de màxima aglomeració constitueixen un problema difícil als sense feina, en altres llocs manquen braços per valorar les riqueses naturals.

Es necessari una nova distribució de la riquesa hi trobar formes polítiques renovades en relació amb les multituds que s'han de coordinar. La dificultat està precisament en descobrir la manera com aquestes noves formes concretin l'autoritat anònima i dispensi i respectin alhora el que és fonamental per a la dignitat humana: la llibertat.

(Continuarè)

A. T.

NOTA: L'AIGUAT DE SANT LLUC s'honora amb aquest to científic.

Amb tota l'ànima

Ciudadans de Vilavert: Amb tot el cor, amb l'esperit ple de joia per una nova tan eloqüent vull saludar-vos, al fer-me sabedor que dintre aquesta vall, havia sortit el que podríem dir-ne un raig de llum en les tenebres de la nit, he volgut amb la meua humil ploma donar-vos la més sentida salutació, i a l'ensens dir-vos que aquest L'AIGUAT DE SANT LLUC faci que la seva saó penetri en el fons del cor dels vilavertans impregnant les seves venes d'un esperit de ciutadania i col·lectivitat, no volguem que aquest periòdic sigui obra només d'uns sectors de la nostra Vila sinó que ha d'ésser un crit unànim de germanor i patriotisme de tots els vilavertans. Tots sabem que un periòdic és el portaveu d'un poble, d'una associació i de tot estament tan polític com social.

L'AIGUAT DE SANT LLUC serà aquesta la seva missió i tots tenim de procurar de que no mori en plena joventut degut en que'l nostre esforç moral i material quedés mort, això mai. Les activitats de tots els vilavertans es tenen d'ajuntar per donar un bon nom a la nostra pàtria petita.

Ja era hora que la nostra Vila despertés d'aquest somni de vida rutinària antiga, el món evoluciona, i

sent aixís, tenim tots el deurer de seguir aquestes evolucions pel camí del progrés per arribar ha assolir un benestar moral i material ¿Còm conseguir-ho? Amb una cultura ben àmplia, obtingut això ella serà la que ens farà posseïdors d'aquest benestar, fent que la nostra Vila sigui coneguda arreu de la nostra terra, i a l'ensens que aquestes montanyes restin orgulloses de guardar dins la seva ànima una vila petita geogràficament, però molt gran amb esperit d'activitat i cultura.

L'AIGUAT DE SANT LLUC aquest periòdic primer que ha vist el sol a l'història de la nostra Vila, jo prego, principalment a tots els fills d'ella que col·laborin en aquesta magna obra que representa per una Vila de la seva valua, que no defalleixin un sol moment portant el seu gra de sorra per el seu enlairament.

Pensem que si aquest periòdic és satíric i humorístic, el que podríem dir-ne un plaer vulgar, fóra millor guardar-ne una pàgina sola per aquets afers, i el demès omplenar-lo d'articles aprofitosos per tots.

És, al meu entendre, tota vegada que la nostra Vila és agrícola, començar estudis, treballs de la terra, fruits desitjats, malalties dels arbres i plantes. Dedicant un espai pels mercats amb preus de venda i compra.

I prou que abuso de la bondad del Director d'aquest periòdic, demanant als de Vilavert que facin més del que puguin per assolir el grau màxim d'activitat complint amb un acte cívic d'alta ciutadania.

JOAN BIGORRA

Valls, Setembre 1931.

De Barcelona estant

¡Aleluia! No tot ha d'anar segons el gust dels derrotistes. Amb la solució de la vaga dels metal·lúrgics i la possible de la vaga telefònica la nostra terra s'ha sentit alleujada d'un pes mortal que gravitava damunt del cos social i amenaçava amb caure i esclafar-lo amb estrall de tots plegats, els de dalt i els de baix.

Per primera vegada, després de molts de temps, hem pogut observar una bona fe en ambdues parts per tal de resoldre el problema que es plantejava. És innegable que, en la forma que estaven les coses, això que sembla de sentit comú, era tan excepcional que gairebé podem dir que es considerava impossible. Però, amb tota la joia, cal que confessem que s'ha demostrat clarament que el sentit de la realitat i de l'oportunitat no és privatiu d'una classe ni d'una tendència. Adhuc en els partits que, segons mentalitat burgesa es caracteritzen per una concepció bel·licosa de la lluita social, existeix una majoria que sap avantposar el cervell al cor i que sap que una victòria que impliqués l'esfondrament de l'economia d'un país, seria en realitat una desfeta. D'aquestes desfetes que serveixen de postura a les dictadures, les quals com a corbs i voltors viuen i prosperen allà on hi hagi carn morta.

Aquesta constatació que ja fa temps que havíem fet, era causa que ens dolgués tant el caire perillós que agafava la qüestió social tal com la portaven els nostres partits extremistes.

Sobre tot hi ha un factor en el seu contingut doctrinal que a la vegada que els du sovint a lamentables

excessos, conté un gèrmen que, cultivat amb intel·ligència, pot ésser molt útil al conjunt social de Catalunya; la seva forta dosi de idealisme; partit d'exaltats, perillós a estones; però partit d'aspiracions complexes no tan solament «política de neutres» sinó aspiració a una dignificació i a un major nivell de cultura.

Però, per no malmetre aquesta noble empena, cal adquirir ràpidament la consciència del següent: quan una massa social exerceix una força tan considerable, de fet no és a la oposició, sinó que, des de molts punts de mira, governa. I cal saber fer per manera que el refusament individual no porti ensulsiades col·lectives.

Confiem en el triomf de la intel·ligència en tots els sectors.

Amb ella no ens fa por la passió més intensa i fanàtica. Darrerament, amb els fets presents, hem tingut una bella confirmació de la tesi.

IGNORATUR.

NOTA. Es el pseudonim de D. Nicanor... vol signar com en els seus temps de madur periodista.

Pa a l'ull

Quan diem a una persona que porta ipa a l'ull! és per advertir-lo que la vista la té entelada i que va equivocadament conscient o inconscientment. Aquest *adagi* tan escampat arreu de Catalunya es fet d'encàrrec, i diemo clar i català a la nostra vila, doncs són molts que porten aquest obstacle a la vista, i sembla que si no tinguessin certa passió veurien clarament de la manera que hem viscut, vivim i potser viurem davant els afers públics tan llastimosos per culpa d'un estat de coses que's defensen amb la xarrameca en les taules de cafè, però no en els llocs que corresponen.

Tenim i tinc el deurer de senyalar els nostres defectes, per això som fills del Poble, per a veure si entre tots podem aconseguir que hi hagi rectificacions en bé de la nostra Vila.

Els que hem passat per la Casa Comunal sabem que hem tingut que fer un trist paper, tot s'arreglarà i no's fa res.

No hem de callar i si quedem com a fitelles no ens vindrà de nou, perquè com he dit potser portarem sempre «Pa a l'ull».

LLUITA.

NOTA. Aquest «Lluita» deixa el nom a la Redacció i si vol emprendre campanya ja sab a que atendre's La Responsabilitat és bloc de Justícia.

Boxa política

L'AIGUAT DE SANT LLUC tingué un èxit de venda. La curiositat i el patriotisme es bellugaren. Comentaris un mercat de Calaf. Un bon pagès va dir, que'l fet de fer un diari era mostra de tindre una intel·lectualitat i que avui a Vilavert els homes de més lletres eren el Cap i Cua de l'Ajuntament.

*

Un de Vilavert, d'esperit observador, ens diu que Vilavert amb un cens que no arriba a 800 ànimes, és el poble de la Conca que té dugues coses d'importància vital i són les següents: dos metges, dugues llevadores, dugues fàbriques, dos grans propietaris, dos formosos xalets, dugues vies de gran comunicació, dos rentadors, dugues esglésies, dos guarda-barres, dos casallaires, dos barbers, dos forners, dos carnicers, dos cafès, dugues societats, dugues escoles públiques, dos molins d'oli i dos ferrers.

Endevinati..... Els filòsops diuen és l'evidència, i els no filòsops diem *veritas et veritas*.

*

Passant visita a un dels metges li va dir un client: —Escollí senyor Metge, ¿què és una recepta?

El metge en qüestió li va respondre:

—Una recepte és una lletra que omple el metge a la vista en benefici de l'apotecari i en contra de la família del malalt.

*

L'Ateneu Republicà de Vilavert ha nomenat la Junta següent:

President, Ismael Aguadè; Vispresident, Llorenç Travieso; Secretari, Anton Pamies; Visecretari, Martí Panadès; Tresorer, Ramon Abelló; Comptador, Amadeu Pamies; Vocal 1.er, Joan Vallès; Vocal 2.on, Josep Esteve.

*

Per ara em sospès el nostre corresponsal de Madrid E. Pla, dons demanava 200 pessetes mensuals per dos articles de 10 quartel·les.

Li em tramés el següent telefonema:

E. Pla

Calle Alcalá, 21.—Madrid.

«La Redacción acuerda suspender de momento su colaboración, esto no obsta ni es óbice ni empece que más adelante si las vías económicas del periódico lo permiten reanudaremos relaciones pertinentes al caso que de momento lamentamos por causas y concausas que a su criterio dejamos.

Cordialmente.—X.

*

El dia 5 de Setembre va esclatar amb un entusiasme ple d'alegria i xibarrí a la Sala de ball de l'antic Catè de Dalt, del propietari Anton Odena, ara Ateneu Republicà.

L'Orquestrina Jazz-Band-Gols portà un repertori de crema musical que va fer que tot es bellugués.

El ball va durà fins a les altes hores de la matí-nada.

Per molts anys.

*

DEMOGRAFIA.—Durant el mes d'Agost no hi hagut ni un naixement, ni defunció, ni casament.

Neutralitat absoluta de la vida.

DE MONTBLANC

Un dels sis que votaren contra l'Estatut Català i que per *ende* va dir el fatídic *no* a demanat un nou destí a Hornapozuelos, província de Càsseres. En un

grop d'intims va sostindre que: *esto del Estatuto era un galimatfas polític pictórico.*

De moment els Maties de Montblanc es donaren per ofesos per allò de *Galimatfas i Matfas*, aclarida la cosa *no pasó a mayores.*

Montblanc pensa despedir-lo amb un eloqüent gir postal o amb un sentit japa, buenas!

*

A Montblanc tothom espera amb ànsia la nova Societat de catalanistes «pur sang» que han de constituir els elements de la Lliga, la gent d'ordre i els catòlics de conveniència. I com que els setmanari dels badocs ho anunciava a so de bomo i platerets, la gent ja comença a dir d'aquests elements que no més són bons per xerrar i desprestigiar, però que a l'hora de treballar i de fer feina es queden a casa. Es a dir, no es queden a casa; van a fer el tresillo a una Societat de la que n'havien dit les mil pestes perquè a darrera hora es deuen haver repensat i davant del possible fracàs han fet servir el «tresillo» d'emblema dels ideals de Catalunya.

¡Ai la mare que en veurem de coses!

*

Es diu que està a punt d'ésser venuda la Facina del Molí del Poca. Sembla que s'hi instal·la una fàbrica de llexiu (leñia) per tal de poguer treurer totes les *llanties* de la Conca.

¡Ja tindran feina els nous fabricants perquè, n'hi ha cada una!

*

A Monblanc no tenim fortuna. Lo de la fàbrica que havia de vindre s'ha tornat aigua poll. Diuen que'l propietari es va equivocar al demanar el preu de la finca. Aquesta és al menys la veritat oficial. La diferència és poca cosa, de quatre mil pessets a quaranta mil.

Això no vol dir que a l'hora dels sacrificis tothom vol ésser patriota.

Sor que'l poble ja fa temps que sab que'l montblanquinisme de certs senyors és una cosa que s'estira i s'arronsa i es fa més grossa la música d'allò de l'*automóvil mamá, es una cosa...*

*

El cèl·lebre quinzenal lliguero, singlot i estarnut, descobreix que durant la Dictadura hi hagué «joh cielos del Tenorio!» delators. I enjega la màquina de focs artificials, de sentiments, de llurs, de pregons sentirs, de baralles eixorques, tanmateix, etc., etc. I el bo és que a un d'aquests delators la Redacció en pes el dia 12 d'Abril el va votar per Regidor. ¡Oh temps! ¡oh mores!

*

A la «Fonda dels Angels» (Plaça de la República de Montblanc) com que darrerament ha tingut hostes de la categoria del Sr. Governador Civil de la Província i el Batlle de Barcelona, s'hi farant reformes importantíssimes a la façana. Les obres aniràn a càrreg de l'empresa italiana *Requesenti-Queraltini-Talaverinti.*

Segons un periòdic —«de cuyo nombre no quiero acordarme— (Quixot de Cervantes) els de les esquerres, els dies ans del 12 d'Abril era un conglomerat de comunistes, sindicalistes i republicans casi incendiàris.

La campanya va ésser verinosa, de suc de pèsols passats. Però al cap d'uns mesos diuen que són gent d'ideals enlairats.

¡Cap a Reus, a cân Briansó!

UNA SÚPLICA

Aprofitant el convit que'l nostre amic Sr. Llorens ens fa de col·laborar a aquest nou periòdic que's diu L'AIGUAT DE SANT LLUC en qualitat de soci de l'«Associació d'Esquerres» d'aquesta Vila, demano a aquests senyors que escriuen en periòdics, que's cuidin més de la seva feina que's la d'imformar bé al públic (encaira que per desgràcia dels ciutadans hi haigí algún redactor desenfeinat que cobri de lo que pagarem tots) i que no s'emboquin en les qüestions que ignoren perquè si avui hi ha calma un altre dia pot venir la tempestat.

Fa poc que'ns volen rentar la cara i a la vigília de les eleccions municipals ens varen dedicar tot un número en el que'ns deien tots els fàstics que un home es pugui imaginar. Ara mateix escampen que la nostra Societat ha comprat un pati per fer-hi un local. I com si no en tinguessin prou d'escampar lo que no saben i embolquen en l'assumpte al nostre company Josep A. Miró, i ells mateixos ¡quina barra! ja li donen la contracta de les obres, solament per deixar entreveurer que farà un bon negociet a les espatlles de les «Esquerres».

Les falsetats quan es posen en lletres de mollo ja diuen de quina mena de *calanya* són certes persones i és per això que'l poble ja els té ben arreconats per xarrais i enganya-pagesos.

Cuidin-se doncs tots aquests senyors de portar ànimes al cel perquè si és veritat que hi ha un infern, ja fa molts anys que'ls espera per a que vagin a purgar-hi les seves malifetes, i si aquest infern com jo crec no existeix, l'inventaren per poguer-hi passar els comptes. Que de certes persones la nostra entitat no en vol ni la salut ¿entesos?

UN SOCI DE L'ASSOCIACIÓ D'ESQUERRES

DE SARRAL

L'AIGUAT DE SANT LLUC va fer entrada triomfal apoteòsica. Els subscriptors són per are dignes d'ésser comptats i són els següents: Conrad Folch Vidal, Jaume Laporta Brugat, Albert Sans Oller, Albert Tarragó Soler, Albert Monseny Ollé, Albert Mateu Talavera, Albert Cantó Figuerola, Albert Roig Esplugues, Albert Sans Roig i que els Alberts continuïn sumantse i multiplicant-se pel bé de L'AIGUAT DE SANT LLUC.

Tip. Vda. de A. Monmany-Montblanc